

Aan: Rieja Raven en Rico Schans
Van: Dedmer Dijkstra en Gerhard Maring
Datum: 22 oktober 2024
Zaaknummer: 4762357
Portefeuillehouder: Rieja Raven en Rico Schans
Onderwerp: Gemeentelijke uitgangspunten kinderopvang bij schoolgebouwen

---

Gemeentelijke uitgangspunten

Om duidelijk te kunnen communiceren naar de schoolbesturen bij toekomstige aanvragen, hebben we de uitgangspunten voor onderwijshuisvesting in combinatie met kinderopvang verduidelijkt.

- Voor onderwijsruimte die niet nodig is voor onderwijs kan het college, op verzoek van het schoolbestuur, toestemming verlenen voor een commerciële activiteit (bijvoorbeeld kinderopvang). Hierbij gaan we uit van de leerlingenprognoses voor nu en de komende 15 jaar.
  - Het college kan deze ruimte terugvorderen wanneer deze weer nodig is voor onderwijs.
  - Voor kinderopvang is een afgesloten buitenruimte noodzakelijk. Hierbij wordt zoveel mogelijk samenhang met bestaande afscheidingen op het schoolplein gezocht. Doel is om niet in te leveren op buitenruimte voor onderwijs.
- We stellen geen buitenruimte (onderwijshuisvesting) beschikbaar voor het plaatsen van een unit specifiek voor kinderopvang.
- Bij nieuwbouw houden we rekening met de wens tot IKC-vorming. Dat betekent dat we ruimte voor kinderopvang meenemen in de planvorming.
- Bij brede scholen (MFA's) beleggen we het juridisch eigendom bij de schoolbesturen. Dat betekent concreet dat we kiezen voor een VvE-constructie. Wissel lokalen en kinderopvangruimtes komen dan bijvoorbeeld in het appartementsdeel van de gemeente en CKC Drenthe en Kits Primair beschikken over hun eigen appartementsdeel.

Toekomstige aanvragen voor kinderopvang in of bij schoolgebouwen

Ter voorbereiding op toekomstige aanvragen voor kinderopvang in of bij schoolgebouwen beschrijven we een aantal mogelijke situaties, inclusief ons advies hoe daarmee om te gaan.

A. Kinderopvang in bestaande schoolgebouwen waar ruimte 'over' is. De ruimtes zijn gefinancierd vanuit onderwijshuisvesting en het gebouw is juridisch in eigendom van één onderwijsstichting.

Vereisten: Toestemming van het college voor het gebruik van de binnen- en buitenruimte voor kinderopvang.

Voorbeeld: Veel opzichzelfstaande schoolgebouwen (één schoolbestuur actief) zijn op deze manier ingericht. Bijvoorbeeld De Wenteling (Balinge), 't Hieker Nust (Hijken).

Advies: Toestemming verlenen, tenzij de ruimte nodig is voor onderwijs, educatie of een maatschappelijk, cultureel of recreatief doeleinde zonder commercieel karakter. Aan dit gebruik is een vergoeding gekoppeld (voorstel in ontwikkeling).

B. Kinderopvang buiten bestaande schoolgebouwen. Bijvoorbeeld een extra unit op het perceel van de school. De school is in juridisch eigendom van één onderwijsstichting.

Vereisten: Toestemming van het college voor het gebruik van de buitenruimte (onderwijshuisvesting) voor kinderopvang. Controle op bestemming, vergunning en overblijvende beschikbare buitenruimte (wettelijke eisen onderwijshuisvesting).

Voorbeeld: G.A. de Ridder (Beilen)

Advies: Geen toestemming verlenen om buitenruimte voor onderwijs op te offeren voor (extra) ruimte voor kinderopvang. In alle bestaande situaties is al kinderopvang aanwezig op deze locaties. Dus het gaat om een uitbreiding van kinderopvangcapaciteit. Uitbreiding op een dergelijke toplocatie (vlakbij school) voor een specifieke kinderopvangorganisatie werkt marktversturend.

C. Kinderopvang buiten bestaande brede schoolgebouwen (MFA's). Bijvoorbeeld een extra unit op het perceel van de school. Het gebouw en de grond is eigendom van de gemeente.

Vereisten: Toestemming van het college voor het gebruik van de buitenruimte (onderwijshuisvesting) voor kinderopvang. Controle op bestemming, vergunning en overblijvende beschikbare buitenruimte (wettelijke eisen onderwijshuisvesting). Omdat de gemeente eigenaar is, is het Didam-arrest van toepassing en moet er een selectieprocedure worden doorlopen voor het gunnen van de exploitatie van de nieuw te bouwen ruimte.

Voorbeeld: Groene Borg (Westerbork), De Kiem (Bovensmilde)

Advies: Geen toestemming verlenen. Door de verplicht selectieprocedure kan niet worden gegarandeerd dat er echt een IKC ontstaat (onder één leiding). Op deze locaties is al een kinderopvangorganisatie actief, dus er is geen directe maatschappelijke behoefte aan kinderopvang.

D. Kinderopvang in bestaande brede schoolgebouwen (MFA's) in de daarvoor gebouwde ruimten, of in onderwijsruimten.

Vereisten: Toestemming van het college voor het gebruik van de binnen- en buitenruimte voor kinderopvang. Voor de onderwijsruimte is enkel toestemming van het college benodigd, en heeft het college het recht om de ruimtes terug te vorderen. Voor de ruimtes die niet voor onderwijs zijn gebouwd, is het Didam-arrest van toepassing. Hiervoor moet een selectieprocedure worden doorlopen.

Voorbeeld: Groene Borg (Westerbork)

Advies: Geen toestemming verlenen, in lijn met de afspraken uit het IHP voor de afzonderlijke MFA's.

E. Verhuur/verkoop gemeentelijke panden, niet zijnde schoolgebouwen, voor kinderopvang (CKC/KP of een andere organisatie).

Vereisten: Omdat de gemeente eigenaar is, is het Didam-arrest van toepassing en moet er een selectieprocedure worden doorlopen voor ruimte.

Voorbeeld: Op dit moment geen voorbeelden in de gemeente.

Advies: Selectieprocedure in gang zetten, zodat iedere (kinderopvang-)organisatie kans heeft op het gebruik van de ruimte.

F. Bij nieuwbouw rekening houden met kinderopvang in het gebouw of niet? En wie gaat dat financieren? En moeten wij dat wel gaan/willen faciliteren?

Vereisten: Geen vereisten voor het organiseren van ruimtes voor kinderopvang. We nemen dit wel mee in de planvorming.

Voorbeeld: 't Stroomdal

Advies: Rekening houden met de wens tot IKC-vorming. Ruimten voor kinderopvang worden meegenomen in de planvorming.

Niet meer actief stimuleren om twee scholen van verschillende schoolbesturen bij elkaar in een brede school onder te brengen. Tenzij er actief wordt toegewerkt naar een samenwerkingschool of fusie van beide scholen.